

Unieke Romeinse villa blootgelegd in Dilbeek

BAAC

do 17/09/2015 - 09:37 Update: do 17/09/2015 - 12:12 Gianni Paelinck, Pieterjan Huyghebaert, Joost Van Liefferinge – Persinfo

In de Vlaams-Brabantse gemeente Dilbeek zijn op een akker midden in de wijk Wolsemveld de restanten aangetroffen van een vrijwel compleet Romeins villaterrein. Het terrein is zo'n 5,5 hectare groot. De vondst is uniek in Vlaanderen, aangezien villaterreinen slechts zeer zelden behouden of onderzocht zijn.

De eerste restanten werden enkele maanden geleden ontdekt bij voorbereidende graafwerken voor het bouwen van sociale woningen. Op circa 40 centimeter onder het maaiveld bevonden zich de fundamente van niet minder dan zes stenen gebouwen en de weggerotte of uitgetrokken funderingspalen van nog eens zeven à acht houten gebouwen. Het terrein was omheind door een gracht van zo'n twee meter breed.

Het gaat om een zogenoemde 'villa rustica', een luxe boerenbedrijf uit vermoedelijk de eerste en/of tweede eeuw na Christus. Aan de kop van het terrein stond het meest luxueuze (stenen) villagebouw van ongeveer 30 meter lang en 15 meter breed, waar de eigenaar woonde. Daarnaast stonden nog eens twee stenen gebouwen waar wellicht goederen werden opgeslagen en de naaste familie woonde.

De villa keek uit over een dal met houten boerderijen, waar de boeren die in dienst van de eigenaar stonden, woonden. Bijzonder is de uit natuurstenen opgebouwde waterput die tot een diepte van 12 meter reikte. Het boerenbedrijf produceerde zeer waarschijnlijk landbouwproducten voor de nabijgelegen steden, zoals de Romeinse nederzetting in het huidige Asse.

BAAC

Gouden munten

Dat hier een rijke villaheer woonde, spreekt niet alleen uit de luxegebouwen, maar ook uit het materiaal dat tijdens het onderzoek werd gevonden. Er zijn twee gouden munten en een aanzienlijk aantal zilveren en bronzen munten aangetroffen.

Verder vonden de onderzoekers ook een uiterst zeldzaam deel van een aardewerken masker, waarop beschildering was aangebracht. Zulke maskers werden vaak gedragen door acteurs bij toneeluitvoeringen, maar een decoratieve functie in de villa is ook niet uitgesloten.

Uit de vondsten blijkt ook dat de Romeinen ter plaatse wellicht aan metaalbewerking en artisanaal werk deden.

BAAC

BAAC

De opgraving biedt de archeologen een unieke kijk in de ontwikkeling van een villaterrein en het dagelijkse leven. Het onderzoek werpt ook een nieuw licht op de Romeinse tijd in onze contreien, bijvoorbeeld in combinatie met de recent aangetroffen kadewerken in een voormalige arm van de Zenne in Brussel.

De vindplaats in Dilbeek zal niet worden opengesteld voor het publiek. De opgegraven resten zijn intussen zelfs al opnieuw begraven en grotendeels vernield. De geplande bouw wordt

voortgezet. De meest waardevolle materialen zoals de maskers en gouden munten zijn wel bijgehouden en worden momenteel nog onderzocht.

<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/regio/vlaamsbrabant/1.2443392>

Villadomein uit de Romeinse tijd te Dilbeek - Wolsemveld Walter Sevenants (Triharch) dilbeekwolsemveld

In april en september 2009 voerde het onderzoeks- en adviesbureau Triharch op het Wolsemveld te Dilbeek een archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven uit. Dit onderzoek paste binnen de aanleg van een verkaveling van Intercommunale Haviland enerzijds (verder het Havilandperceel genoemd) en van de Gewestelijke Maatschappij voor Volkshuisvesting anderzijds (verder het GMV-perceel genoemd). Het volledige terrein beslaat een oppervlakte van 12 ha. Doel van het onderzoek was het opsporen en waarderen van archeologische resten en het adviseren van vervolgonderzoek en/of het vrijgeven (van een deel) van dit 12 ha groot gebied. Het studiegebied maakt deel uit van een uitloper van een noordoost zuidwest gericht leemplateau gelegen tussen de Molenbeek en de Smissenbosbeek. Het terrein helt af van het zuidwesten naar het noordoosten. De onderzochte helling is dus naar het zuidoosten gekeerd. Op ca. 500 m ten zuiden van het terrein, tussen de Smissenbosstraat en het Hof ter Smissen, werden in 2006 opgravingen uitgevoerd o.l.v. Dirk Pauwels van het VIOE. Daarbij werden sporen uit de ijzertijd en de Romeinse tijd aangetroffen. Een verslagje hiervan verscheen in de brochure 'Recent archeologisch onderzoek in Vlaams-Brabant 2006'. Op basis van de topografie en oriëntatie van de plateauhelling en de bodemsamenstelling heeft het onderzoeksgebied een hoge archeologische verwachting, in het bijzonder voor Romeinse nederzettingssporen van het type 'villadomein'. Tijdens een visuele terreinverkenning vóór de start van het terreinwerk werd al een concentratie van Romeinse dakpanfragmenten vastgesteld. Op het Havilandperceel werden in het westelijk deel voornamelijk "natuurlijke" sporen, zoals boomvallen aangetroffen. Naast twee lithische artefacten, waaronder 1 gepolijste stenen bijl uit het middenneolithicum (4.500 - 3.500 v. C.), en de resten van een weg uit de 20ste eeuw, dateren het merendeel van de antropogene sporen uit de Romeinse tijd. Deze laatste sporen kunnen toegeschreven worden aan een zogenaamd Romeins villadomein. Dit ongeveer rechthoekig domein is noordwest zuid - oost georiënteerd en beslaat een totale oppervlakte van ca. 5 ha. In het westen en het oosten werden grachten aangesneden die daar de grenzen van het villadomein vormen. In het noorden werd geen gracht teruggevonden, maar de spreiding van de Romeinse sporen geeft daar de begrenzing van het domein aan. De zuidelijke grens van het domein werd niet bereikt en ligt waarschijnlijk onder de huidige Zuurweidestraat. Vermoedelijk liep het domein tot aan de Smissenbosbeek.

Op verschillende plaatsen vonden we sporen terug van gebouwen opgetrokken in steen. Bij sommige lagen de stenen nog op hun oorspronkelijke plaats. Zo bestond onder meer de hoek van een kelder aan de binnenzijde uit een parament in zorgvuldig gekapte zandstenen blokken. Bij andere muursporen waren de stenen, vermoedelijk al in de Romeinse tijd, uitgebroken en bleef er enkel een uitbraakspoor zichtbaar. In totaal konden minstens vier verschillende gebouwen in zogenaamde steenbouw gelokaliseerd worden. Al deze gebouwen hadden dezelfde typische noordoost zuidwest oriëntatie en lagen langs de noord- en west - zijde van het villadomein, omheen een ruim binnenplein. We registreerden bij deze prospectie slechts enkele paalkuilen. Hieruit kon geen gebouwplattegrond gereconstrueerd worden. Toch weten we uit ander onderzoek dat binnen Romeinse villadomeinen gebouwen in steen

(woning, badgebouw, ...) samen voorkwamen met constructies in hout (schuren, stallen...). Op twee locaties werden kuilen aangetroffen die als brandrestengraven kunnen geïnterpreteerd worden. Mogelijk waren op die plaatsen één of meerdere grafvelden van de villa gelegen. Binnen het villadomein bevonden zich grote vergraven of geërodeerde zones waarin zich veel archeologische resten bevonden, zoals dakpanfragmenten, scherven, houtskool, glas... De juiste betekenis van deze zones kon nog niet bepaald worden. Toch zou verder archeologisch onderzoek, waarbij elke vondst topografisch nauwkeurig wordt ingemeten en geanalyseerd, zeker heel wat informatie kunnen opleveren over de ruimtelijke spreiding van de landbouw- en artisanale activiteiten binnen een dergelijk Romeins villadomein.

Uit Archeologie 2009, Provincie Vlaams-Brabant.